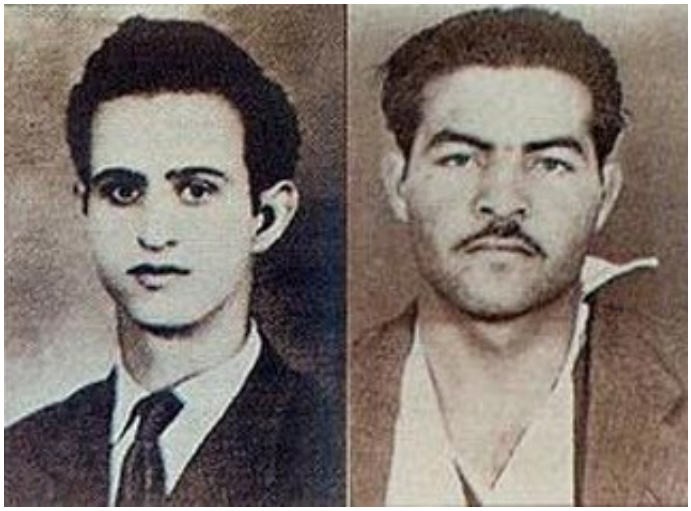
Καραολή και Δημητρίου: Η πανήγυρις των οδωνυμίων

Γράφει ο **Κωνσταντίνος Χολέβας** - Πολιτικός Επιστήμων

Μιχαλάκης Καραολής και Ανδρέας Δημητρίου

Στις 10 Μαίου 1956 η εκτέλεση δύο ηρώων συγκλόνισε το Πανελλήνιο. Οι Βρετανοί αποικιοκράτες θανάτωσαν με απαγχονισμό τους Έλληνες Κυπρίους αγωνιστές Μιχαλάκη Καραολή και Ανδρέα Δημητρίου. Οι δρόμοι της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και όλων των μεγάλων πόλεων γέμισαν από διαδηλωτές όλων των ηλικιών και όλων των πολιτικών παρατάξεων, οι οποίοι ζητούσαν την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Στη Γαλλία ο σπουδαίους Αλμπέρ Καμύ έγραψε πύρινα άρθρα υπέρ του Κυπριακού Αγώνος στον γαλλικό τύπο. Οι Βρετανοί και οι Τουρκοκύπριοι υποτακτικοί τους άρχισαν με τα δύο αυτά παλληκάρια τον απεχθή χορό των εκτελέσεων. Συνολικά εννέα Έλληνες Κύπριοι απαγχονίσθηκαν και τα σώματά τους βρίσκονται σήμερα θαμμένα στον περίβολο των Κεντρικών Φυλακών Λευκωσίας. Πρόκειται για τα περίφημα Φυλακισμένα Μνήματα, στα οποία γονατίζει με λυγμό κάθε Έλληνας προσκυνητής.

«Του αντρειωμένου ο θάνατος, θάνατος δεν λογιέται» είναι η φράση του Κωστή Παλαμά που συνοδεύει στην αθανασία τους εννέα ηρωομάρτυρες της αγχόνης μαζί με άλλους αγωνιστές που έπεσαν στο πεδίο της μάχης. Οι δύο πρώτες εκτελέσεις, μάλιστα, του Καραολή και του Δημητρίου, έδωσαν την ευκαιρία στον Ελληνισμό της Ελλάδος και της Κύπρου να αποδείξει την εθνική του ευαισθησία δίδοντας το όνομα των δύο ηρώων σε δεκάδες δρόμους και πλατείες. Ο καλός μου φίλος Κρίτων Σαλπιγκτής, Πολιτικός Μηχανικός στη Θεσσαλονίκη και συναγωνιστής στην προσπάθεια αποσύρσεως του βιβλίου της Ρεπούση, κατέγραψε μετά από κοπιώδη έρευνα όλα τα οδωνύμια της Ελλάδος και της Κύπρου, με τα οποία τιμήθηκαν και τιμώνται οι δύο αγνοί εθνομάρτυρες. Το βιβλίο του έχει τίτλο «Καραολής και Δημητρίου. Η πανήγυρις των οδωνυμίων και η τρίτη αγχόνη» και κυκλοφορείται από τις εκδόσεις ΑΙΓΑΙΟΝ της Λευκωσίας με χρονολογία 2014.

Τα ονόματά τους πλημμύρισαν δρόμους και πλατείες. Άλλοτε αναφέρονται και οι δύο μαζί, άλλοτε

μόνος του ο Καραολής και άλλοτε μόνος του ο Δημητρίου. Ελπίζω οι νέοι μας να γνωρίζουν τι σημαίνει οδός Καραολή και Δημητρίου και να μην νομίζουν ότι πρόκειται για κάποιον …Δημήτριο Καραολή. Ακόμη περισσότερο θέλω να πιστεύω ότι οι δάσκαλοι και καθηγητές στα σχολεία μας διδάσκουν στα παιδιά μας το έπος της Κυπριακής νεολαίας του 1955-59. Από την έρευνα του Κρίτωνος Σαλπιγκτή καταγράφω ορισμένα χαρακτηριστικά στοιχεία:

Στην Ερμούπολη της Σύρου το όνομα των δύο ηρώων δόθηκε στην οδό όπου βρίσκεται το πρώτο Γυμνάσιο του νησιού, από το οποίο απεφοίτησε και ο Ελευθέριος Βενιζέλος και το οποίο κατασκευάσθηκε το 1834. Στην Αλεξανδρούπολη ο δρόμος με το όνομά τους είναι παραλιακός, όπως και στην Καβάλα. Στα Χανιά η οδός που τιμά τους δύο ήρωες περνά δίπλα από το βυζαντινό τείχος. Στον Πειραιά η τότε δημοτική αρχή άλλαξε την οδό Μπητ (Άγγλος Ναύαρχος) και την μετονόμασε σε Καραολή και Δημητρίου. Επί της οδού αυτής βρίσκεται το κτήριο της παλαιάς Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής και του συγχρόνου Πανεπιστημίου Πειραιώς. Στη Θεσσαλονίκη το όνομά τους δόθηκε σε διαγώνιο δρόμο της περιοχής Διοικητηρίου, ο οποίος μέχρι τότε έφερε το όνομα του Βρετανού Πρωθυπουργού Λόυντ Τζώρτζ. Τώρα ονομάζεται «Καραολή και Δημητρίου των Κυπρίων».

Ο Δήμος Αθηναίων για να τιμήσει με πιο καυστικό τρόπο τη μνήμη τους έδωσε το όνομά τους στο χαμηλότερο τμήμα της οδού Λουκιανού, μεταξύ Βασιλίσσης Σοφίας και Υψηλάντου. Ο συμβολισμός έχει ιδιαίτερη σημασία, διότι στο τετράγωνο αυτό βρισκόταν τότε η είσοδος της Βρετανικής Πρεσβείας. Σήμερα βρίσκεται η κατοικία του Βρετανού Πρέσβεως.

Είναι εντυπωσιακό το συμπέρασμα του Σαλπιγκτή ότι σήμερα το οδωνύμιο «Καραολή και Δημητρίου» είναι το πιο διαδεδομένο σε Ελλάδα και Κύπρο και ξεπερνά αριθμητικά τους δρόμους με το όνομα του Ελευθερίου Βενιζέλου. Καραολής και Δημητρίου, Αθάνατοι!

19.09.2014

Πηγή: www.antibaro.gr/